

Gezag herwinnen. Over de gezagswaardigheid van het openbaar bestuur

NVRR congres, 31 maart 2023
Katrien Termeer

RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR

Gezag in de context van:

- “Onnavolgbaar ingewikkelde termietenheuvel”
- “Ondoorzichtig fantoomhuis”
- “Schijnwereld van papieren beleidsconstructies”
- “Hullie-zullie-cultuur”

Wat is er aan de hand?

Een volgende crisis dient zich aan: de kwaliteit van Nederlandse wateren is slecht en verbetert amper

ASIELCRISIS

Herstel moreel gezag

Het grootste verhaal van deze tijd is ook het lastigst: de klimaatcrisis

Wegkijken van klimaatcrisis kan niet meer

ANALYSE PRINSJESDAG 2022

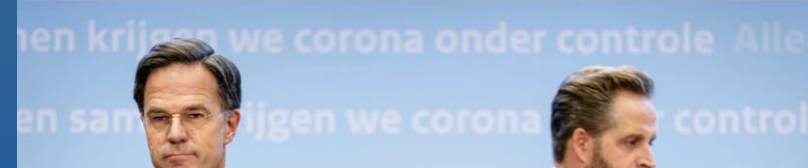
Rutte IV op zoek naar nieuw gezag

Noodwet is nodig om de stikstofcrisis goed aan te pakken

Wooncrisis creëert onzichtbaar menselijk drama: 'Voor zorgelden waar de samenleving voor klap is geen plaats op de woningmarkt'

Heel veel huizen bouwen is niet de enige oplossing voor de wooncrisis

Achtergrond
Hebben Rutte en De Jonge gezag verspeeld? 'Kan ze niet meer serieus nemen'

GEZAG HERWINNEN

OVER DE
GEZAGSWAARDIGHEID
VAN HET
OPENBAAR BESTUUR

Definitie van **gezag**: 'vrijwillig aanvaarde macht'

Gezag is niet (meer) vanzelfsprekend

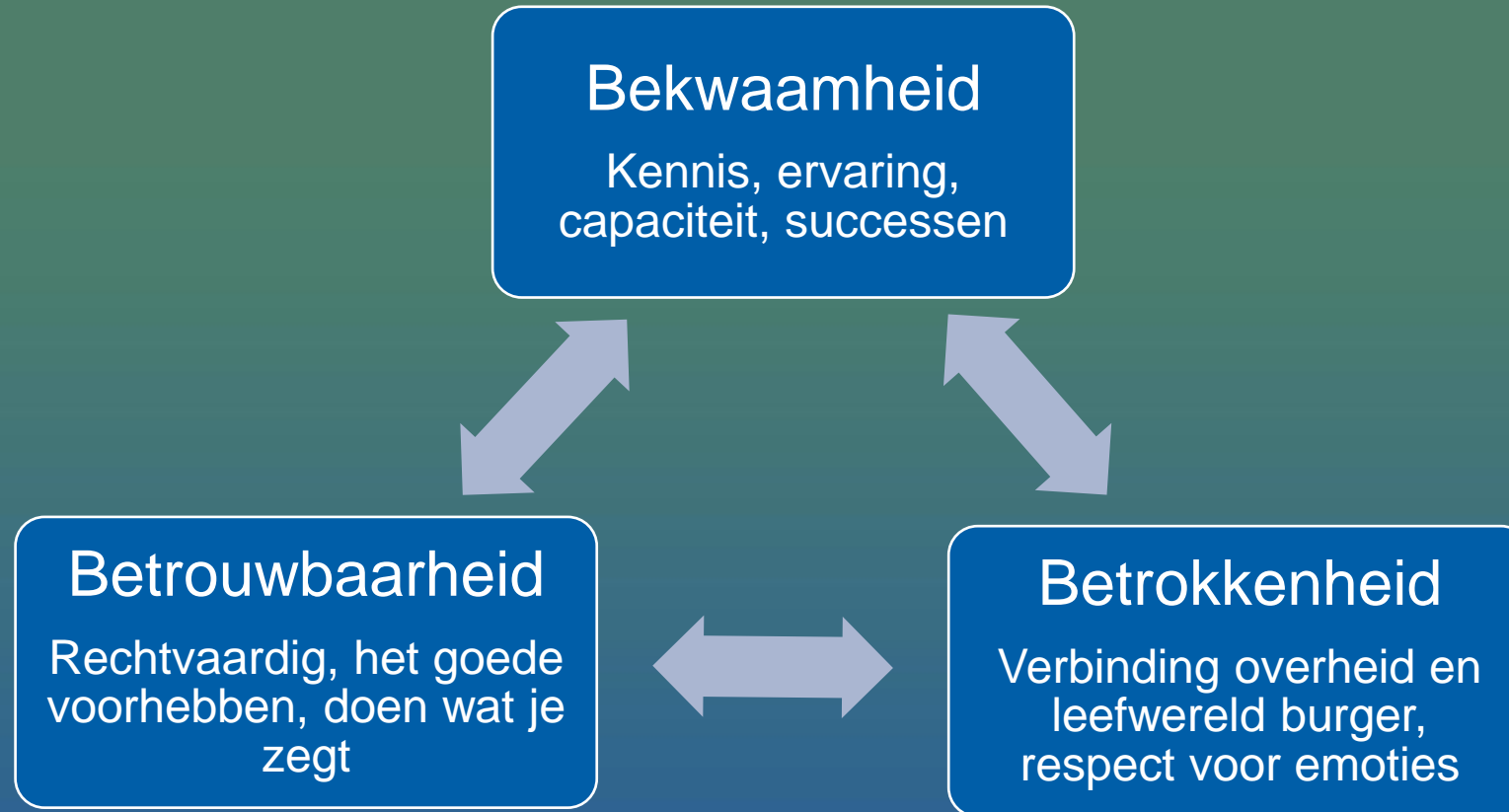
Analyse ROB: veel urgente problemen, maar het gezag van de overheid staat onder druk

Van gezag naar gezags-waardigheid

- Wederkerige relatie tussen burgers en overheid
- Overheid: instituties, organisaties, bestuurders, mensen
- Burgers verlenen (idealiter) gezag aan bestuurders die gezag verdienen, die gezag waardig zijn
- Burgers:
 - Gezags getrouw
 - Gezags kritisch
 - Gezags afwijzend

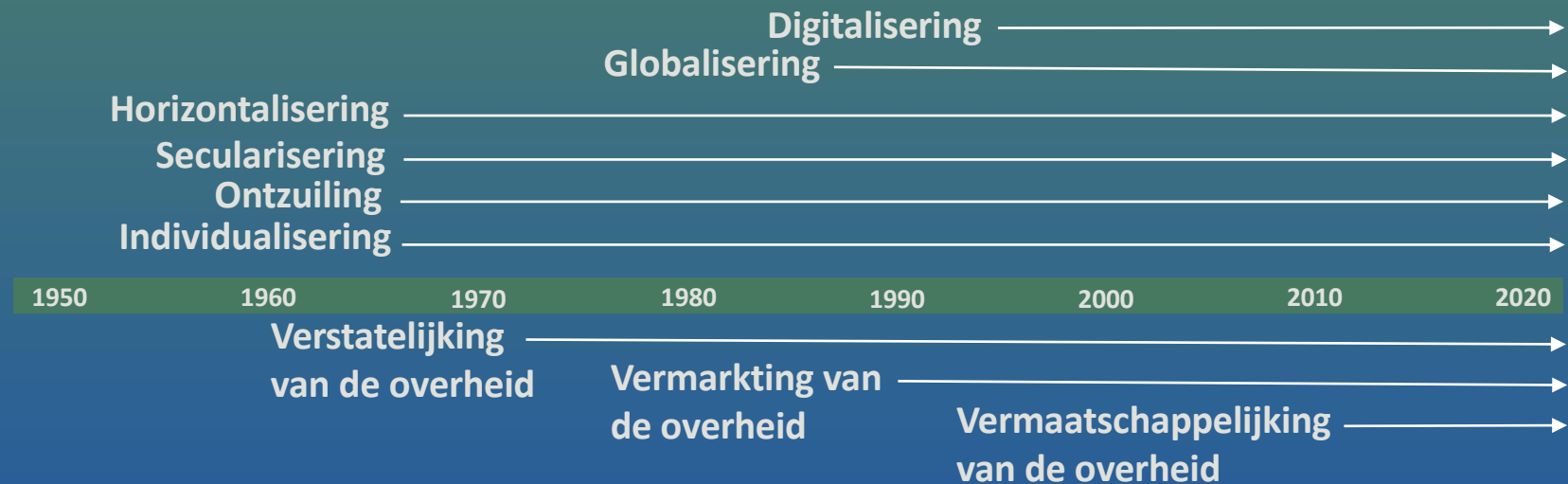

Dimensies gezagswaardigheid

Het ontstaan van de afname van gezagswaardigheid

- Het tekort van de macht
- Cognitief tekort
- Moreel tekort
- Maatschappelijk tekort

Overheid, doe ertoe!

Een agenda voor herstel van gezagswaardigheid

- Bekwaamheid
 - werk aan inhoudelijke expertise, ervaringsdeskundigheid en lange termijn
- Betrouwbaarheid
 - ga voorbij focus op efficiëntie en effectiviteit; herken en waardeer de morele dimensies van het overheidsoptreden
- Betrokkenheid
 - vernieuw en versterk de verbinding tussen bestuur en de leefwereld van de burger

**Wat moet de overheid volgens u doen
om haar gezagswaardigheid te
herstellen?**

Dank voor uw aandacht!